

Till Göteborgs stadsbyggnadskontor
Att. Emir Aganovic
Box 2554
403 17 Göteborg

Föreningen *Rädda Skansberget!* lämnar härmed följande synpunkter till det samråd som föreningen inbjudits till, angående

Planeringsbesked hos Länsstyrelsen gällande detaljplan för bostäder m.m. vid Skanstorget inom stadsdelen Haga.

Fornlämningen Skansberget med Skansen Kronan

I byggplanerna för Skanstorget vill man ta i anspråk en del mark vid foten av Skansberget. Den markdelen som vetter mot torget är inte inräknad i fornlämningsområdet Skansberget med Skansen Kronan. Hela fornlämningsområdet är mycket oregelbundet angett och det är inte lätt att se anledningen till hur gränserna är dragna. Fornlämningsområdet borde innefatta all mark som naturligt tillhör fästningsbergets område. Detta bör vara en uppgift för Länsstyrelsen att utreda. Därför bör markdelen som vetter mot torget tillhöra fornlämningsområdet och därmed inte ges lov att grävas ut, förändras och bebyggas. Även Skanstorget borde ingå i fornlämningen Skansberget med Skansen Kronan för att därmed kunna bevara helhetsintrycket av fornlämningen.

Riksintresset för Kulturmiljövård

Behovet av grönområden och öppna ljusa ytor för rekreation, motion och utomhussamvaro är extra viktigt i en tätbebyggd stadsmiljö, speciellt eftersom Kommendantsängen och de närliggande delarna av Linnéstaden är mycket tätbefolkat jämfört med många andra stadsdelar. Eftersom hela Skanstorget ligger inom ett område för Riksintresset för kulturmiljövård så bör det inte bebyggas. Även Skansberget med Skansen Kronan ligger inom området för riksintresset för kulturmiljövård och behöver därför bevaras och skyddas från bebyggelse som kommer skymma sikten mot berget med befästningen. En bebyggelse på torget tar bort den enda vyn som kan ge en känsla av hur mäktigt berget och Skansen Kronan har tett sig under tidigare sekler. Torget är en viktig del som öppen plats mellan de olika byggnadsperioderna med de låga trähusen i Haga och stenhusen i Kommendantsängen och Nilssonsberg.

Skanstorgets roller i staden under sin långa historia

Skanstorget var en klassisk arena för olika folkrörelser och för politiska debatter.

Mycket på att det första Folkets Hus i Göteborg låg vid Skanstorget så blev det den ursprungliga samlingsplatsen för arbetarrörelsen. Men det var även ett forum för hyresgäströrelsen, nykterhetsrörelsen och Frälsningsarmén som hade många möten på torget. Även politiska partier som Socialdemokraterna och vänstersocialisterna höll gärna till här på arbetarrörelsens torg, inte minst i valtider.

Torget var också en naturlig mötesplats för människorna i de omkringliggande kvarteren.

De framsynta stadsplanerarna i Göteborg la 1874 fram en utredning om att det fanns ett behov av en öppen yta med träd för invånarna i det tätbebyggda området Haga. Det var en omtanke om befolkningen i Haga och om att minimera eventuell brandspridning. Från 1890-talet fungerade det som ett marknadstorg med bönder från landsbygden som kom in för att sälja sina varor till stadsborna. Efter rivningen runt 1940 av saluhallen, den s.k. spottkoppen, fortsatte försäljningen i många år. Det handlade mest om försäljning av potatis, grönsaker och blommor, men även fiskförsäljning förekom långt in på 1980-talet. En torgmiljö med ett statligt byggnadsminne och byggnadsminnet kvarteret Grenadiären som närmsta grannar, bör verkligen hanteras med omsorg och bevaras som en öppen yta.

Skanstorgets roll i nutid

Större delen av torget har sedan lång tid tillbaka varit degraderad till en parkeringsplats. Den skyldige för detta är ju staden själv som inte orkat göra några genomgripande förändringar, utan fortsatt år efter år att låta P-automaterna ticka in pengar. Men torget har fortfarande potential att även i framtiden fungera som en mötesplats för människorna runt torget. Är det inte dags att delar av den mångmiljonssumma som flutit in genom åren används som en återinvestering i torget? Det är bara vilja och fantasi som fordras.

Skanstorgsgruppen har gett förslag på hur man kan förändra torget till en attraktiv och levande miljö utan jättelika investeringar. Se exempel i deras bok, *”Våra drömmars SKANSTORGET”*.

Men vad gör nu kommunen för att rusta upp Skanstorget och återskapa dess roll som en mötesplats för göteborgarna? Jo, man utlyser en tävling där man får rösta mellan tre förslag, där alla förslagen innebär en byggnation av minst 200 bostäder i ett nytt slutet bostadskvarter i 6–7 våningar m.m. Nu vill kommunen genomföra det vinnande förslaget av dessa tre.

Var fanns alternativet *”Rusta upp torget”*?! Det skulle ha varit ett självklart alternativ.

Utan detta alternativ var ju valet i allra högsta grad odemokratiskt. Ett genomförande av det vinnande förslaget skulle innebära, att i stället för en utveckling av Skanstorget skulle torget avvecklas och **för alltid försvinna som torg!** Den fantastiska utsikten från torget mot Skansberget och Skansen Kronan, två av Göteborgs ikoner, skulle också försvinna.

Avslutning

Föreningen Rädda Skansberget! menar att det skulle innebära en mycket stor påverkan i många delar av riksintresset, det statliga byggnadsminnet och fornlämningen Skansberget med Skansen Kronan om Skanstorget bebyggs.

Detta går dessutom stick i stäv mot utvecklingsplanen DBSG (den befästa staden Göteborg) som startade för några år sedan inför Göteborgs 400-årsjubileum. Denna plan som undertecknats av Göteborgs stad, Göteborg & Co och SFV innebär att tio av Göteborgs mest kända och viktigaste historiska miljöer, däribland Skansen Kronan, skall tas tillvara och stärkas som besöksmål.

Att då bebygga Skanstorget och därmed ta bort den bästa utsikten mot Skansberget och Skansen Kronan står ju i rak motsats till intentionerna i DBSG!

RS! avslutar med en etisk-moralisk fråga som ställts av Claes Eriksson i Galenskaparna:
”Hur kan några tillfälligt valda politiker sälja något som inte är deras? Skanstorget tillhör ju alla.”

Föreningen Rädda Skansberget!

Anne Svanholm, ordförande
annesvanholm@hotmail.com

Hans Pagander, sekreterare
hanspagander@bredband.net